

УДК 811.161.2'373.21(477.83)“18/19”-112І.Франко

МІКРОТОПОНІМИ ФРАНКОВОГО СЕЛА

Наталія Сокіл

*Львівський національний університет імені Івана Франка
вул. Університетська, 1, Львів 79000, Україна*

У статті проаналізовано мікротопоніми Нагуевич з погляду взаємозв'язку людини з просторовими об'єктами. Залучено зразки народної творчості для розкриття етнокультурного фону онімів. Назви географічних об'єктів віддзеркалені й у письменницькій діяльності І. Франка.

Ключові слова: мікротопонім, географічний об'єкт, простір.

Історія кожного села – це частинка загальнонаціонального життя окремої країни. Фізико-географічні, історико-етнографічні, соціальні, культурні та інші події становлять основне тло для творення нових онімів. Не випадково лінгвокреативне мислення нашого народу та феномен Франкового таланту істотно відобразилися у досліджуваному мікротопоніміконі. Ці, здавалося б, незначні найменування виконують надзвичайно важливу роль для культури, народної психології та творчості українців. Мікротопоніми як компоненти мови, своєю чергою, допомагають відтворити етнокультурний фон формування української нації. Мова як досконала система символізації колективного досвіду є символічним ключем до розуміння етнокультури [12, с. 262].

Мікрооб'єкти завжди привертали і привертають увагу вчених своїм існуванням, оскільки вносять свіжий струмінь цікавих лексем у топонімію України загалом, а також яскраво відображають багатство духовного світу народу. “Географічні назви, як ніщо інше, – зазначила Зеновія Франко, – допомагають заглянути за обрії затьмареної давнини, через них і для них хочеться побачити горизонт безхмарного прийдешнього” [14, с. 47]. Вони містять своєрідний внутрішній семантичний код, за допомогою якого можна виявити креативні особливості їхніх творців.

Село Нагуевичі Дрогобицького району Львівської області за етнографічною приналежністю належить до Бойківщини, яка вирізняється своєю колоритністю як у географічному, так і в мовному плані. Населений пункт “своїм корінням сягає найдавніших поселень на Підкарпатті” [2, с. 9]. За даними українських дослідників ойконімії М. Худаши та М. Демчук, вперше Нагуевичі згадуються на початку XV ст., а за походженням належать до відантропонімного утворення [21, с. 133].

Із досліджуваного населеного пункту вийшло чимало особистостей (Йосип Левицький, Михайло Дум'як, Євген Чапля, Мирослава Волох та інші), які вплинули на загальний культурний розвиток не лише цього краю, але й України в цілому. Насамперед це стосується Івана Франка – надзвичайно талановитої людини, ім'я якої відоме далеко за межами нашої країни.

Зацікавлення І. Франка були різноплановими, тому не дивно, що в коло його інтересів входили й мікротопоніми. Так, 1907 року він разом із В. Гнатюком розробив та опублікував “Квестіонар для збирання місцевих переказів” [19], у якому було наголошено на важливості місцевих назв та їх народному трактуванні: “У нашім краю нема такого села і такого кута, ліса, болота, озера чи потока, щоб з ним не в’язалася якась назва і якийсь толковане тої назви. Зібрання і списання тих локальних місцевих назв і їх народних толковань може кинути багато світла і на розвій нашої народної душі та психології, і на минувшину поодиноких сіл та місцевостей” [19, с. 1].

У пропонованій статті розглянемо мікротопоніми села Івана Франка, які зафіксував відомий історик, фольклорист Григорій Дем’ян [3]. Джерелом пропонованої студії послужила також книга Ганни Гром “Нагуевичі” [2]. Як допоміжний засіб для розкриття етнокультурного середовища функціонування зазначених онімів використано і зразки народної творчості, які зібрав та упорядкував фольклорист Василь Сокіл [7]. Залучення уснословесного матеріалу дасть змогу заглянути за обрії творчого начала народу у створенні географічних найменувань.

Мікротопоніми Нагуевич трактуємо з погляду взаємозв’язку людини і простору, їхнього взаємовпливу. Простір – “філософська категорія, що характеризує співіснування об’єктів, їх взаємодію, протяжність та структурність матеріальних систем” [9, с. 545]. Топонімний простір – “це своєрідне дзеркало історії тієї чи іншої країни, її народів, їхніх мов та діалектів” [20, с. 103]. У назвах географічних об’єктів чітко простежуються антропоцентричні риси, оскільки людина виступає як спостерігачем локуса (безпосереднім чи опосередкованим), так і “обживає” його. Вона не лише усіяко взаємодіє з простором, але й активно його номінує.

У досліджуваному населеному пункті зафіксовано 162 об’єкти з відповідними до них найменуваннями. Виявлені назви проаналізуємо насамперед за такими просторовими характеристиками, як локалізація об’єкта, протяжність та обжитість простору. До останньої зачисляємо всі форми обживання об’єктів – побут, господарство, дозвілля та інші, які традиційно в ономастичній науці номінують “культурними” назвами.

Об’єкт у просторі відображається завдяки окремим маркувальним словам, які, на думку російської дослідниці О. Березович, можна назвати топонімічними маркерами [1, с.88]: *правий – лівий, передній – задній, верх – низ, початок – кінець, сторони світу*. Простірні характеристики виражаються в межах бінарної опозиції, за допомогою якої можна чіткіше висвітлити номінативні процеси. Такі опозиції взаємодоповнюються, розширюють семантичні межі досліджуваного простору. Географічний простір асиметричний, що виявляється у домінантному вживанні тої чи іншої групи онімів.

Локалізація “верхніх” і “нижніх” об’єктів, що зосереджені в межах моделі “верх – низ”, характерна для мікротопонімії Бойківщини загалом. Це насамперед зумовлено фізико-географічним розташуванням об’єктів на гористих територіях: к. с. *Горішній Кінець*, к. с. *Долішній Кінець*, стеж. *Верхня*.

З етнолінгвістичного погляду, “верхній – нижній” – одна з основних семантичних опозицій у слов’янській картині світу. Верх характеризується символічними ознаками – “хороший”, “благополучний”, “плодовитий”, “життєвий”,

а низ – ознаками “поганий”, “неблагополучний”, “бідний”, “смертельний” [13, с. 345]. Часто мікротопоніми формують діалектні одиниці, оскільки мікротопонімікон кожного села створюється в конкретній діалектній зоні. Наприклад, вищеназвані лексеми *верхній* – *нижній* на досліджуваному терені оформлені як *горішній* і *долішній*. Таке вживання характерне для бойківського говору.

У ряді “верх – низ” міститься і середня точка, що фіксується в обстежуваному матеріалі: к.с. *Середина Села*, горб *Середний Горб*. Інколи, скажімо, не існує “верхнього” чи “нижнього” об’єкта, але його наявність констатує “середній”. Назви могли зникнути або змінитися під впливом різноманітних чинників.

Як зазначає О. Березович, внутрішній зміст пари “верх – низ” виражає “наївну” орієнтацію, тобто безпосередню вказівку на верхній чи нижній об’єкт. Однак може містити і “гідрографічний” смисл, зв’язаний із течією ріки [1, с. 109]. Це навантаження і закладене в онімах обстежуваного села, в якому протікає річка *Збір*. Для більшості бойківських населених пунктів властиве таке приховане внутрішнє значення.

Просторові характеристики об’єкта відображають так звані прийменникові одиниці, або відомі в ономастичній науці ще як назви-орієнтири. Орієнтація в просторі може створюватися за допомогою своєрідних локусів “де”, “куди”, “звідки”, що формують прийменники *в, до, за, на, під, коло, через* та ін. У зазначеному селі мікротопоніми з внутрішньою мотивацією “де знаходиться об’єкт відносно спостерігача”, представлені найяскравіше: о. п. *В Потічках*, о. п. *У Бзі*, о. п. *У Ріпнику*; пас. *Забарище*, сін. *За Броницев*, о. п. *Загатне*, о. п. *За Городом*, о. п. *За Гостинцьом*, о. п. *Задебрачки*, о. п. *Залуг*, сін. *За Лугом*, пас. *Замлини (За Млинами)*, сін. *Запівперечник*, о. п. *За Півперечником*, о. п., сін. *За Ріков*, пас. *Заріпник*, о. п. *За Черемосником*; пас. *Коло Крегельниці*, о. п. *Коло Шишова*; сін. *Меже Дебречками*, о. п. *Межедебрі*, п. *Меже Потоками*; о. п. *На Валі*, о. п. *На Границі*, о. п. *На Стежці*; о. п. *Під Бузьком*, сін. *Під Верхнов Горов*, о. п. *Під Гостинцьом*, о. п. *Піддорога*, о. п. *Під Малинником*, сін. *Під Площинов*, о. п. *Підтернавка*.

Семантичне наповнення мікротопонімів різноманітне: орографічна лексика – *город, дебря* “глибокий яр, порослий лісом; глибокий яр; густий ліс” [6, с. 225], *луг, границя, стежка, гора, дорога, площина, гостинець* “бита дорога” [8, т. 1, с. 188]; гідрографічна – *потік, бар* “болото, мокре місце, калюжа” [4, т. 1, с. 136–137], *ріка*; фіто- та зоографічна – *боз* “бозник”, *малинник, тернавка* > *терен, бузько* “лелека” [8, т. 1, с. 78]; промислова – *ріпник* > *ропа* “соляний розчин високої концентрації”; антропонімна та ойконімна – *Шишів, Брониця* та ін.

Варто зазначити, що мікротопоніми *Залуг, Замлини* та інші виникли від описових конструцій *За Лугом* та *За Млинами* [11, с. 116], тому формально вони теж констатують, де знаходиться об’єкт. Загалом мікротопонімні моделі з прийменником *за* в досліджуваному селі найчастотніші, що властиво і для інших регіонів Бойківщини [11, с. 121].

Ще однією характеристикою географічного простору є його протяжність. Вона відображається як на горизонтальному, так і на вертикальному рівнях. Її виражають складові мікротопонімів: *довгий, короткий, високий, низький, глибокий* і под. У Нагуєвичах зафіксовано найменування: сін. *Довга Нива*, о. п. *Висока*

Гора, чаг. *Глубока Дебра*. До протяжності зачислимо ще метрологічну лексику. Зафіксовано онім *Півперечник*, що позначає дорогу, “прокладену поперек людських нив” [2, с. 12]. До речі, бойки володіють ще словом *півперечка* з семантикою “поперечка на кінцях зораних загонів” [8, т. 2, с. 65].

Яскраво представлена група онімів, які всіляко номінують “обживання” простору. Мотив “обжитості – необжитості” закладений у найменуваннях: л. *Пустий Кут*, цв. *Старий Цвинтар*, бер., пас. *Страшна Дебря*. Хочемо зазначити, що внутрішній зміст останнього мікротопоніма виражає поняття “важкодоступне місце”, а відповідно і необжите.

До цієї умовної групи варто віднести ще й мікротопоніми, мотивом яких стало відображення діяльності, побуту, дозвілля людини тощо. Так, землеробська, вирубно-вогнева, промислова та інші види діяльності закладені в онімах: л. *Вапнінки*, о. п. *Зрубань* “місце, де зрубано ліс” [10, с.34], л. *Погар* “місце, випалене сонцем чи вогнем” [10, с. 28], о. п. *Чертіж* “частина поля, отримана внаслідок вирубки і викорчовування лісу” [10, с. 19], сін. *Рудавка* “забарвлення об’єкта > поклади руди”, пот. *Солонський Потік*, о. п., сін. *Солоний*, о. п. *Пастівник*, пас. *Пастівники* “місце недалеко від хати, де пасуться свині” [8, т. 2, с. 44] та ін. Наприклад, *Ріпницька Гора*, *Ріпник* – “свідки добування ропи та нафти у Нагуєвичах” [2, с. 11]. *Солонський Потік* “впливає з джерел, де колись люди брали сировицю і варили з неї сіль” [3, арк. 13].

Вагому роль в “обживанні” простору відіграють оніми, мотивувальну базу яких становлять культові споруди: к. с. *Базар*, вир *Мости*, пас. *Стрільбище*, пас. *Лавки*. Скажімо, онім *Базар* відомий ще з початку заснування села. Розповідають, що на “цій землі був хіба ліс. Перші хати десь-не-десь були на вершках, на горбках недалеко річки Збір. Потім воно виросло в невелике містечко. З того часу лишилися такі назви, як Базар...” [3, арк. 4–5]. До цього періоду належить і найменування *Забава* (колись корчма – сьогодні пасовище). Назва прозора – “забавлятися < забава”.

Чітко простежується взаємозалежність людини і простору в мікротопонімах посесивного походження, тобто коли людина є або власником цього об’єкта, або має певне відношення до нього (наприклад, доглядала за ним, обробляла, працювала на ньому тощо): вир *Бабіїв Вир*, л. *Іванівська Дебра*, сін. *Микитичова Дебря*, горб, сін. *Остиславська Гора*, л. *Радичів*, п. *Хом’якова Дебра*, горб *Чаплівська Гора*, пас. *Турчанка*, л. *Франків Гай (Тросники)*, к. с., горб *Франківка*, крн. *Франкове Джерело*, пас. *Хомнінка*, пас., пот., сін. *Шишів*. Скажімо, ліс *Радичів* походить від імені “боярина Радича, що був власником лісу і жив у замку, на руїнах якого заснована Слобода” [2, с. 11]. Новотворами, тісно пов’язаними з іменем Івана Франка, є об’єкти *Франків Гай*, *Франківка* та *Франкове Джерело*. Антропонімічні основи, як засвідчує зібраний матеріал, представлені давніми відапелятивними особовими власними іменами (*Баба*, *Хом’як*, *Чапля*), слов’янськими композитними і відкомполітними ((*Г*)*остислав*, *Рад*-) та християнськими (*Іван*, *Микита*). Відношення до об’єкта виражають і мікротопоніми п. *Ксьондзова Дебря*, сін. *Панське*, л. *Громадський*, первісними власниками яких були особи певного соціального класу.

Відойконімні деривати теж номінують елементи простору і залежать від сусіднього вагомого об'єкта (здебільшого від назв оточуючих сіл): сін. *Бронище* (>Брониця), *Медвежинський Ліс* (>Медвежа), ф. *Підбузька Фоса* (>Підбуж), дор. *Селецький Гостинець* (>Селець), о. п., пас., сін. *Ступинка* (>Ступниця), п. *Ясеницький Став* (>Ясениця-Сільна).

Звичайно, такі мікротопоніми, які традиційно прийнято називати відорографічного, відгідрографічного та відфітографічного походження займають активне місце у досліджуваному географічному та топонімному просторах: к. с., горб *Гора*, о. п. *Горб*, о. п. *Дебрачки*, сін. *Дебря*, л., хр. *Діл(в)*, сін. *Луг*, сін. *Лука*, г. *Магура* “висока окрема гора” [6, с. 236], горб, о. п., пас., сін. *Могила*; сін., чаг. *Багна*, к. с., пас. *Болото*, п. *Кемпа* “гора, що формою нагадує підкову” [6, с. 231], сін. *Млаки*, о. п. *Мочило*, о. п., сін. *Саджавка* “заглибина; криниця для збирання води” [6, с. 248], л. *Восиковате*, л. *Грабник*, л. *Дубники*, л. *Кедрина*, л. *Тернавка*.

Розглядаючи своєрідні маркери простору, варто зазначити, що вони вживаються не лише у народній словесності, але й літературній творчості І. Франка, та застосовуються здебільшого для детального і більш колоритного відображення об'єкта. У фольклорі фігурують переважно назви населених пунктів, зрідка – найменування гір, полів, лісів та ін. Так, у коломийках виявлено ойконіми *Борислав*, *Губичі*, *Попелі*, *Ясениця*; мікротопоніми – *Тернавка*, *Шумівка*. Зразки народної творчості з найменуваннями дрібних географічних об'єктів зафіксував сам І. Франко:

Я в *Тернавці* дрива рубав, а ти бички пасла,
Чому-с ми сі не вказала, дівчинонько красна?

Ой займу я сиві воли в *Шумівку*, в *Шумівку*,
Я на свою білявину лиш два рази вівкну [7, с. 338].

Слово, яке вимовив народ, часто містить у собі магічну, певним чином сакральну силу. У зацитованих зразках підкреслено, однак, не магічний, а реальний зв'язок людини з конкретними природними об'єктами. Тут доречно згадати слова М. Костомарова, що “в піснях народних видно природу тих країн, де народ жив; із них можна дізнатися, якою мірою він був у зв'язку з природою і яких форм набувало людське співчуття до природи” [5, с. 58].

Для підкреслення географічної канви оповіді І. Франко і в літературних творах часто використовував відомі йому оніми. Наприклад, у незакінченому оповіданні “Злісний Сидір” автор наводить мікротопоніми *Діл*, *Слобода* [15, с. 433]. Він інколи описує самі мікрооб'єкти: “А ще річка, через котру з городу треба йти на пастівник, невеличка супокійна підгірська річечка, з глибокими, стрімкими та обривистими берегами, з глинистим дном, з журчачими бродами, котрих дно покрите дрібними плиточками, оброслими м'яким зеленим водоростом, довгим, мов зелені шовкові пасма, – ота річка – то правдива розкіш...” [17, с. 66]. Так мальовничо описав Каменяр рідну йому річку *Збір*.

Іван Франко, як відомо, жив на хуторі *Слобода*, який часто згадував не тільки у прозових, але й поетичних творах:

Маленький хутір серед лук і нив
на горбику над річкою шумною –

отам я в простій хлопській хаті жив,
і самота, і сум жили зо мною [16, с. 21].

У цих рядках хоч і нема назви хутора, однак ідеться про *Слободу*. Сьогодні *Слободу* іменують переважно *Франківкою*, рідше – *Війтівською Горою*. Фігурує цей мікротопонім у споминах про батьківську хату, де І. Франко зазначив, що вона “була збудована правдоподібно ще при кінці XVIII в. в часі першого оселення Нагуївської Слободи” [18, с. 243].

Варіантність назв одного об’єкта засвідчує тривалість його існування, а також на багатство народної творчості. Вона простежується насамперед у назві самого населеного пункту: *Сольне – Нагуєвичі – Івана Франка – Нагуєвичі*, а також і в онімах дрібних об’єктів: *Верхня – Воєнна, Магура – Лиса Гора, Монастирний – Передний, Нагуєвичі Нижні, Нагуєвичі Вижні – Горішній Кінець, Долішній Кінець, Стрільбище – Попівство, Тросники – Франків Гай*. Паралелізм у найменуваннях одного і того ж об’єкта засвідчує своєрідний культурний поступ, розвій у процесі номінації, підтримує єдність поколінь, оскільки певний період водночас побутує переважно як стара, так і нова назви.

Отож, мікротопонім кон Нагуєвич містить в собі етнокультурні елементи, що чітко відтворюють зв’язок людини з простором, виражає всі форми людського буття. Найменування дрібних географічних об’єктів мігрують у народні, а також літературні твори І. Франка, та формують своєрідну символізацію досліджуваного простору. Унаслідок нашарування топонімного, народнопісенного та поетичного просторів можемо відстежити національно-культурні цінності нашого народу.

Словник мікротопонімів Франкового села

<i>Бабіїв Вир</i> , вир	<i>Восиковате (Осиковате)</i> , л.
<i>Багна</i> , сін., чаг.	<i>Востиславле (Остиславле)</i> , сін.
<i>Базар (Циганська)</i> , к. с.	<i>Вулерка</i> , о. п.
<i>Біла Вода</i> , л., пот.	<i>Глибока Дебра</i> , чаг.
<i>Болото</i> , к. с., пас.	<i>Гора</i> , к. с., горб
<i>Бронице</i> , сін.	<i>Горб</i> , о. п.
<i>В Потічках</i> , о. п.	<i>Горішній Кінець</i> , к. с.
<i>Вапнінки</i> , л.	<i>Грабник</i> , л.
<i>Верхня (Воєнна)</i> , стеж.	<i>Громадський</i> , л.
<i>Вигін</i> , пас.	<i>Дебрачки</i> , о. п.
<i>Висока Гора</i> , о. п.	<i>Дебречки (Дебречок)</i> , сін.
<i>Вільшина</i> , о. п.	<i>Дебря</i> , сін.
<i>Діл(в)</i> , л., хр.	<i>Микитичова Дебря</i> , сін.
<i>Довга Нива</i> , сін.	<i>Мисов’єтник</i> , п.
<i>Долішній Кінець</i> , к. с.	<i>Млаки</i> , сін.
<i>До Півперечника</i> , о. п.	<i>Могила</i> , горб, о. п., пас., сін.
<i>Дубники</i> , л.	<i>Монастирний(Передний)</i> , стр.
<i>За Броницев</i> , сін.	<i>Мости</i> , вир
<i>За Городом</i> , о. п.	<i>Мочило</i> , о. п.

<p> <i>За Гостинцьом, о. п.</i> <i>За Лугом, сін.</i> <i>За Півперечником, о. п.</i> <i>За Ріков, о. п., сін.</i> <i>За Черемосником, о. п.</i> <i>Забава, пас.</i> <i>Забарище, пас.</i> <i>Завала, бер.</i> <i>Загатне, о. п.</i> <i>Загородка, о. п.</i> <i>Загумінок, о. п.</i> <i>Задебречки, о. п.</i> <i>Задний Потік, пот.</i> <i>Залуг, о. п.</i> <i>Замлини (За Млинами), пас.</i> <i>Занівперечник, сін.</i> <i>Заріпник, пас.</i> <i>Збір, р.</i> <i>Зрубань, о. п.</i> <i>Іванівська Дебра, л.</i> <i>Камненка, о. п., пас.</i> <i>Кедрина, л.</i> <i>Кемпа, п.</i> <i>Коло Крегельниці, пас.</i> <i>Коло Шишова, о. п.</i> <i>Крегельниця, л., о. п., пас.</i> <i>Ксьондзова Дебря, п.</i> <i>Лавки, пас.</i> <i>Лан, л.</i> <i>Ласки, л.</i> <i>Леченка (Лечінка), пас., сін.</i> <i>Луг, сін.</i> <i>Лука, сін.</i> <i>Магура (Лиса Гора), г.</i> <i>Медвежинський Ліс, л.</i> <i>Меже Дебречками, сін.</i> <i>Меже Потоками, о. п.</i> <i>Межедебрі, о. п.</i> <i>Тернавка, л.</i> <i>Тристовачка, о. п.</i> <i>Тросники (Франків Гай), л.</i> <i>Тростовачи, о. п.</i> <i>Турчанка, пас.</i> <i>У Бзі, о. п.</i> <i>У Ріпнику, о. п.</i> </p>	<p> <i>На Валі, о. п.</i> <i>На Границі, о. п.</i> <i>На Петруньковім, крн.</i> <i>На Стежці, о. п.</i> <i>Непамнетка, сін.</i> <i>Остиславська Гора, горб, сін.</i> <i>Панське, сін.</i> <i>Пастівник, о. п.</i> <i>Пастівники, пас.</i> <i>Півперечник, дор.</i> <i>Підбузька Фоса, ф.</i> <i>Під Бузьком, о. п.</i> <i>Під Верхнов Горов, сін.</i> <i>Під Гостинцьом, о. п.</i> <i>Під Малинником, о. п.</i> <i>Під Плоцинов, сін.</i> <i>Піддорога, о. п.</i> <i>Підтернавка, о. п.</i> <i>Площина, л., чаг.</i> <i>Погар, л.</i> <i>Прочівки, о. п.</i> <i>Пустий Кут, л.</i> <i>Радичів, л.</i> <i>Ріпник, пас., пот., сін.</i> <i>Ріпницька Гора, о. п.</i> <i>Ріпницький, пот.</i> <i>Рудавка, л., сін.</i> <i>Саджавка, о. п., сін.</i> <i>Селемене, сін.</i> <i>Селецький Гостинець, дор.</i> <i>Середина Села, к. с.</i> <i>Середний Горб, горб</i> <i>Солоний, о. п., сін.</i> <i>Солонський Потік, пот.</i> <i>Старий Цвинтар, цв.</i> <i>Страшна Дебря, бер., пас.</i> <i>Стрільбище (Попівство), пас.</i> <i>Ступинка, о. п., пас., сін.</i> <i>Хом'якова Дебра, п.</i> <i>Хомненка, пас.</i> <i>Чаплівська Гора, горб</i> <i>Червона Гора, горб</i> <i>Черемосник, пас., пот., сін.</i> <i>Чертіж, о. п.</i> <i>Шишів, пас., пот., сін.</i> </p>
---	--

<i>Франківка(Слобода, Війтівська Гора),</i> к. с., горб <i>Франкове Джерело, крн.</i> <i>Холерний Цвинтар, цв.</i>	<i>Шишівниця, о. п.</i> <i>Шкреток, пас.</i> <i>Ясеницький Став, п.</i>
---	---

Перелік умовних скорочень:

бер. – берег	р. – ріка
г. – гора	сін. – сінокіс
дор. – дорога	стеж. – стежка
к. с. – кут села	стр. – струмок
крн. – криниця	хр. – хребет
л. – ліс	цв. – цвинтар
о. п. – орне поле	чаг. – чагарник
п. – поле	ф. – фоса
пас. – пасовище	пот. – потік

1. *Березович Е.* Русская топонимия в этнолингвистическом аспекте. Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2000.
2. *Гром Г.* Нагуєвичі. Дрогобич: Відродження, 2002.
3. *Дем'ян Г.* Село Івана Франка Дрогобицького району Львівської області. Мікротопонімічний опис. 36 арк. // Відділ рукописів ЛНБ ім. В. Стефаника. Ф. 207.
4. Етимологічний словник української мови: В 7-ми томах. К.: Наук. думка, 1982. Т. 1.
5. *Костомаров М.* Слов'янська міфологія. К., 1994.
6. *Марусенко Т.* Матеріали к словарю украинских географических апеллятивов (названия рельефов) // Полесье (Лингвистика. Археология. Топонимика). М.: Наука, 1968. С. 206–255.
7. Народні пісні з батьківщини Івана Франка / Зібрав та упоряд. В. Сокіл. Львів: Каменяр, 2003.
8. *Онишкевич М.* Словник бойківських говірок. К., 1984. Ч. 1–2.
9. Простір // Філософський словник / За ред. В.І. Шинкарука. К., 1986.
10. *Рудницький Я.* Географічні назви Бойківщини // Українська Вільна Академія Наук. Серія: Назвознавство. 1962. Ч. 23–24.
11. *Сокіл Н.* Мікротопонімія Сколівщини. Львів, 2008.
12. *Сэтир Е.* Избранные труды по языкознанию и культурологии. М., 1993.
13. *Толстой Н.* Верх – низ // Славянские древности. Этнолингвистический словарь: В 5 томах / Под. ред. Н. Толстого. М.: “Международные отношения”, 1995. Т. 1. С. 345–346.
14. *Франко З.* Хто ми? Звідки родом? К., 1990. Сер. 5. № 2.
15. *Франко І.* Злісний Сидір // Франко І. Збір. творів: У 50 т. К.: Наук. думка, 1978. Т. 16. С. 433–446.
16. *Франко І.* Маленький хутір серед лук і нив // Франко І. Збір. творів: У 50 т. К.: Наук. думка, 1976. Т. 3. С. 21.
17. *Франко І.* Малий Мирон // Франко І. Збір. творів: У 50 т. К.: Наук. думка, 1978. Т. 15. С. 65–71.
18. *Франко І.* Моя вітцівська хата // Франко І. Збір. тв.: У 50 т. К.: Наук. думка, 1983. Т. 39. С. 243–247.
19. *Франко І., Гнатюк В.* Квестіонар для збирання місцевих переказів // Хроніка НТШ. Львів, 1907. № 32. Вип. 4. С. 1–18.
20. *Фролов Н.* К проблеме таксонимизации топонимов // В пространстве филологии / ДонНУ. Филологический факультет. Донецк: ООО “Юго-Восток, Лтд”, 2002. С. 100–110.
21. *Худаши М., Демчук М.* Походження українських карпатських і прикарпатських населених пунктів (відантропонімі утворення). К.: Наук. думка, 1991.

MICROTOPONYMS OF THE FRANKO'S VILLAGE

Natalia Sokil

*Ivan Franko National University of Lviv Philology Department
Universytetska st., 1, Lviv 79000, Ukraine*

The article considers the microtoponyms of Nahuyevychi in view of interrelation between a person and spatial objects. Folk samples have been involved to reveal the ethnocultural background of homonyms. Names of geographical objects can also be traced in Ivan Franko's literary works.

Key words: microtoponym, geographical object, space.

МИКРОТОПОНИМЫ СЕЛА ИВАНА ФРАНКО

Наталья Сокил

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко
ул. Университетская, 1, Львов 79000, Украина*

В статье проанализированы микротопонимы Нагуевич под взглядом взаимосвязи человека с пространственными объектами. Прилагаются образцы народного творчества для раскрытия этнокультурного фона онимов. Названия географических объектов отражены и в писательской деятельности И. Франко.

Ключевые слова: микротопоним, географический объект, пространство.

Стаття надійшла до редколегії 01.06.2009

Прийнята до друку 14.10.2009